

Plenum

Onsdag 5.3.2025 kl. 14.00—19.17

8. Lagmotion med förslag till lag om ändring av 11 § i lagen om grundläggande utbildning Lagmotion LM 25/2024 rd Paula Werning sd m.fl.

Remissdebatt

Andre vice talman Tarja Filatov: Ärende 8 på dagordningen presenteras för remissdebatt. Talmanskonferensen föreslår att ärendet remitteras till kulturutskottet.

För debatten reserveras i detta skede högst 30 minuter. Om vi inte inom denna tid hinner gå igenom talarlistan avbryts behandlingen av ärendet och fortsätter efter de övriga ärendena på dagordningen. — Ledamot Werning.

Debatt

18.42 **Paula Werning sd** (esittelypuheenvuoro): Kiitos, arvoisa rouva puhemies! Tänään käsittelyssämme on lakialoite, joka on ennen kaikkea investointi Suomen nuorten tulevaisuuteen ja heidän taloudelliseen pärjäämiseensä. Tämä lakialoite esittää taloustaitojen opetuksen vahvistamista perusopetuksen yläluokilla, sen tekemistä pakolliseksi osaksi opetussuunnitelmaa. Muutoksen tavoitteena on varmistaa, että jokainen nuori saa riittävät tiedot oman taloutensa hallintaan ja itsenäiseen elämään ja siihen valmistautumiseen.

Elämme ajassa, jossa taloudellinen epävarmuus ja kuluttajien ostovoiman heikentyminen koskettavat yhä useampia suomalaisia perheitä. Inflaatio, korkeat elinkustannukset ja talouden epävarmuus ovat osa monen perheen arkea. Samalla velkaantuminen on yhä useamman suomalaisen, myös nuoren ongelma. Me näemme tilastoista, kuinka maksuhäiriömerkinnät yleistyvät jo varsin varhaisessa iässä ja kuinka pikavipit ja muut nopean rahan houkutukset voivat johtaa pitkäaikaisiin taloudellisiin vaikeuksiin.

Nykyjärjestelmässä taloustaitojen oppiminen on myös suuressa määrin perheiden vastuulla. Käytännössä tämä tarkoittaa sitä, että nuorten taloudelliset valmiudet riippuvat myös perhetaustasta. Joissain kodeissa taloudesta puhutaan avoimesti, nuoria ohjataan säästämään ja suunnittelemaan tulevaisuuttaan. Toisissa kodeissa rahasta voi olla vaikea puhua tai perheen omat taloudelliset haasteet voivat estää talousasioiden oppimisen. Tämä eriarvoisuus on merkittävä ongelma, ja me voimme korjata sen varmistamalla, että jokainen nuori saa taloustaitojen opetuksen koulussa entistä tasalaatuisemmin ja riippumatta oman kodin tilanteesta.

Arvoisa puhemies! Suomen taloudellinen tilanne on haastava. Tällaisessa tilanteessa erityisesti nuorten talousosaamisen merkitys vain korostuu. Meidän on annettava nuorille eväät ja keinot, jotta he voivat ymmärtää, mitä tarkoittaa esimerkiksi velkaantuminen, korkojen nousu, säästäminen ja ylipäättään oman talouden hallinta. Ensimmäiset omat taloudelliset päätökset tehdään usein jo varsin varhain. Kesätyöpaikka, ensimmäinen oma vuokra-asunto, opintotuki tai jopa luottokortti ovat asioita, joiden kanssa nuoret joutuvat teke-

Punkt i protokollet PR 17/2025 rd

misiin ennen kuin heillä välttämättä on riittävästi tietoa niiden hallitsemiseen. Liian usein kuulemme tarinoita siitä, kuinka nuoret ajautuvat vaikeuksiin, koska eivät ole osanneet ennakoida taloudellisia seurauksia. Kuka tahansa voi joutua taloudelliseen ahdinkoon, mutta oikeilla tiedoilla ja taidoilla moni ongelma voi olla ennalta ehkäistävissä.

Taloustaitojen oppiminen ei ole vain yksilön etu, vaan se on myös koko meidän yhteiskunnan etu. Kun nuoret oppivat hallitsemaan omaa talouttaan, he tekevät parempia taloudellisia päätöksiä eivätkä ajaudu tietämättömyyttään velkakierteeseen. Tämä puolestaan vähentää sosiaaliturvan tarvetta ja pienentää julkisen talouden kuormitusta. Taloudellisesti valveutuneet kansalaiset ovat myös yhteiskunnan ja talouden kehityksen kannalta elintärkeitä. He osaavat säästää, sijoittaa ja käyttää rahaa vastuullisesti, mikä tukee Suomen talouden vakautta pitkällä aikavälillä.

Rouva puhemies! Moni kysyy, eikö taloustaitoja opeteta jo koulussa. No, kyllä opetetaan ja niitä käsitellään esimerkiksi yhteiskuntaopin ja kotitalouden tunneilla, mutta opetus on tällä hetkellä varsin vaihtelevaa. Joissain kouluissa taloustaitoja opetetaan jo nyt todella kattavasti, toisissa se taas jää kevyemmälle käsittelylle. Nykyinen perusopetuslaki ei erikseen velvoita taloustaitojen opetukseen, mikä tarkoittaa, että niiden laajuus ja painotus riippuvat opetussuunnitelmasta ja koulukohtaisista ratkaisuista. Tämä johtaa siihen, että osa nuorista saa kattavamman talousosaamisen ja osa taas pintaraapaisun verran, ja tämä on juuri se epäkohta, mitä meidän tulee muuttaa.

Tässä lakialoitteessa ehdotetaan perusopetuslain 11 §:n muuttamista siten, että taloustaitojen opetus sisällytetään perusopetukseen yläluokkien pakolliseksi osaksi. Tämä tarkoittaa, että taloustaitojen opetus ei jäisi enää sattuman varaan vaan jokainen nuori saisi yhtäläisen mahdollisuuden oppia keskeiset taidot, kuten henkilökohtaisen budjetoinnin, velkaantumisen hallinnan, verotuksen ja palkkatulot, sekä tietenkin arkielämän taloudelliset velvoitteet.

Arvoisa puhemies! Tämä lakialoite on ennen kaikkea tasa-arvokysymys. Jokaisella nuorella tulee olla samat lähtökohdat elämään riippumatta siitä, kuinka paljon taloustietoa kotona annetaan. Me voimme täällä yhdessä yhteisellä päätöksellä varmistaa, että jokainen peruskoulusta valmistuva nuori tietää, mitä taloudellinen vastuu tarkoittaa, ja osaa tehdä parempia päätöksiä omassa tulevaisuudessaan.

Kiitän kaikkia niitä 64:ää kansanedustajaa itseni lisäksi, jotka ovat tämän lakialoitteen allekirjoittaneet, ja toivon, että aloite saa tukea kattavasti kaikilta kansanedustajakollegoilta. Meillä on siis mahdollisuus tehdä päätös, joka vahvistaa suomalaisen nuoren talousosaamista, vähentää velkaantumista ja tukee yhteiskuntamme taloudellista vakautta. Tämä ei ole lyhytnäköinen ratkaisu vaan pitkän aikavälin investointi, josta hyötyvät niin yksilöt kuin koko yhteiskunta. Siksi esitän, että eduskunta hyväksyy tämän lakialoitteen perusopetuslain muuttamiseksi. — Kiitos.

Toinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Hänninen.

18.48 Juha Hänninen kok: Arvoisa rouva puhemies! Taloustaidot ovat elämänhallinnan perustaito, jonka jokainen nuori tarvitsee itsenäiseen elämään valmistautuessaan. Lakialoite taloustaitojen sisällyttämisestä pakolliseksi osaksi perusopetuksen opetussuunnitelmaa on tärkeä askel kohti nuorten taloudellisen osaamisen vahvistamista. Taloudellisten taitojen opettaminen ei voi jäädä pelkästään perheiden varaan ja vastuulle, sillä nuorten lähtökohdat ja talousosaaminen vaihtelevat suuresti.

Punkt i protokollet PR 17/2025 rd

Arvoisa rouva puhemies! Tämä lakialoite varmistaa, että jokainen peruskoulusta valmistuva nuori saa riittävät tiedot oman talouden hallinnasta. Oppisisältöihin kuuluvat muun muassa henkilökohtainen budjointi, verotus, velkaantumisen hallinta ja arkielämän taloudelliset velvoitteet, kuten vuokranmaksu ja laskujen hoitaminen. Näiden taitojen opettaminen koulussa ennalta ehkäisee nuorten velkaantumista ja antaa paremmat valmiudet kestävien taloudellisten päätösten tekemiseen läpi elämän.

Arvoisa rouva puhemies! Taloustaitojen lisääminen opetussuunnitelmaan on ennen kaikkea tärkeä panostus tulevaisuuteen. Se edistää nuorten tasa-arvoa, ehkäisee syrjäytymistä ja vahvistaa koko kansantalouden kestävyyttä. Tavoitteena on, että nuoret ymmärtävät rahankäytön vaikutukset jo varhaisessa vaiheessa ja voivat kohdata itsenäisen elämän taloudelliset haasteet valmistautuneena. Talousosaaminen on taito, joka kantaa pitkälle, ja siksi sen merkitys tulee tunnistaa myös koulutuksen rakenteissa. Nuorissa on tämän maan tulevaisuus. Kannatan lakialoitetta. — Kiitos, arvoisa puhemies.

Toinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Strandman.

18.51 Jaana Strandman ps: Arvoisa rouva puhemies! Taloustaitojen oppiminen on hyvin tärkeää ja elämän perustaito. Tulee huomata, että Suomen kaltaisessa maassa markkinatalous on hallitseva suuntaus ja talous nivoutuu yhteen yksilön ja kotitalouden lisäksi myös yritysmaailmaan ja julkiseen talouteen ja siten ne muodostavat kansantalouden kokonaisuuden. Kokonaisuuden hahmottaminen on hyvin haastavaa ilman perustaitoja. Tältä osin aloitteen mukainen uudistus antaisi lisävalmiuksia opiskella myöhemmin taloutta myös laajemmin.

Tässä lakialoitteessa opetusta on ajateltu suunnattavan vain yläkouluun. Tämän lisäksi voitaisiin miettiä vastaavien taitojen sisällyttämistä myös alemmille luokille. Esimerkiksi prosenttilaskun oppimisen yhteydessä voidaan käyttää taloustaitoja tukevia soveltuvia esimerkkilaskuja. Samalla myös matematiikan oppiminen tehostuu, kun oppilas kokee esimerkkien voivan koskettaa juuri oppijaa ja tulla sitä kautta merkitykselliseksi.

Arvoisa rouva puhemies! Haluan tässä yhteydessä nostaa esille yrittäjyyskasvatuksen, jolla on monia mahdollisuuksia ja keinoja harjaannuttaa taloustaitoja jo varhaiskasvatuksesta lähtien aina toiselle asteelle. Yrittäjyyskasvatus on nuorille suunnattua kasvatusta, joka edistää positiivista suhtautumista opiskeluun, työhön ja elämässä menestymiseen ja opettaa niihin liittyviä taitoja. Se voi sisältää yrittäjyyttä, työelämän taitojen vahvistamista ja talouden hallinnan oppimista.

Arvoisa puhemies! Olen toiminut erityisopettajana, rehtorina ja luokanopettajana jo 27 vuotta ja näen, että maamme perusopetuksen tulee kasvattaa elämäntaitoja, joista nämä taloustaidot ovat yksi. Olen tehnyt toimenpideoitteen, jossa perusopetuksen opetussuunnitelmiin ja koulujen arkeen lisättäisiin kansalaistaidot. Kansalaistaidot käsittäisivät taloustaitojen ohella muun muassa ensiaputaitojen, erätaitojen ja vuorovaikutus- sekä tunnetaitojen oppimisen ja kehittymisen. Meidän tulee kaikessa keskittyä perustehtävään ja ydinasioihin. Tavoitteena näillä kaikilla taidoilla ja tiedoilla tulee olla kasvaminen hyvään, tasapainoiseen ja vastuulliseen elämään. — Kiitos.

Toinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Suhonen.

Punkt i protokollet PR 17/2025 rd

18.53 Timo Suhonen sd: Kiitos, arvoisa rouva puhemies! Edustaja Werning on valmistellut tärkeän lakialoitteen niin yksittäisiä kansalaisia ajatellen kuin koko yhteiskunnankin näkökulmasta, ja olen myös itse tämän lakialoitteen allekirjoittanut. Kiitän edustajaa tästä aloitteesta ja toivon, että aloite etenee toteutukseen.

Lakialoitteen tavoitteena on sisällyttää taloustaitojen opetus kiinteäksi osaksi perusopetuksen opetussuunnitelmaa, jotta sen tarjoaminen ei jää sattuman varaan. Taloustaitojen opetus osana perusopetusta antaa kaikille nuorille tasavertaisen mahdollisuuden oppia taloudenhallinnan taitoja. Lisäksi taloustaitojen integroiminen osaksi olemassa olevia oppiaineita vähentää lisäresurssien tarvetta ja tukee opetussuunnitelman joustavuutta. Taloustaitojen opetuksen tulee kattaa keskeiset taloudenhallinnan osa-alueet, kuten henkilökohtainen budjointi, velkaantumisen hallinta ja verotus, sekä arkielämän taloudelliset velvoitteet, kuten vuokranmaksu ja laskujen hoitaminen. Tämä muutos yhtenäistää taloustaitojen opetusta ja varmistaa, että kaikilla nuorilla on mahdollisuus saada riittävät taloudelliset valmiudet itsenäistä elämää varten.

Arvoisa rouva puhemies! Kun puhutaan taloustaitojen tärkeydestä opetuksessa, haluan korostaa myös sitä, että niin peruskoulussa kuin myös toisen asteen koulutuksessa on myös yhteiskuntaopin opettaminen ensiarvoisen tärkeää. Tämä kannattaa huomioida ihan näin kunta- ja aluevaalien alla, kun tavoitellaan parempaa demokratian toteutumista ja korkeampaa äänestysprosenttia vaaleissa tulevaisuudessa. — Kiitos.

Toinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Rintamäki.

18.55 Anne Rintamäki ps: Arvoisa rouva puhemies! Keskustelemme lakialoitteesta, jonka tarkoituksena on lisätä taloustaitojen opettamista yläkouluikäisille nuorille. Allekirjoitin aloitteen itsekin, sillä nykyisellään taloustaitojen opettaminen on yläkoulussa sellaista, että peruskoulusta päättötodistuksen saanut ei välttämättä osaa laskea 30 prosentin alennusta farkuista, saati ymmärä, että menot tulee suhteuttaa tulojen mukaan. Joissain kouluissa on toki pystynyt esimerkiksi valinnaisena opiskelemaan ekonomiaa, mutta pakollista se ei ole ollut.

Tässä aloitteessa esitetään, että taloustaitoja tulisi opettaa osana kotitaloutta. Lainojen korkojen tai vaikkapa osakkeiden voittoprosenttien laskeminen sopisi hyvin myös ihan tavalliseen matematiikan opetukseen. Esimerkkilaskujen avulla talouteen liittyvät termit tulisivat tutuiksi nuorille jo hyvin varhaisessa vaiheessa. Taloustaidot edistävät nuoren elämänhallintataitoja myös tulevaisuudessa, kun aikuisena ymmärtää rahan arvon. Valitettavan monelle on käynyt niin, että tultuaan täysi-ikäiseksi on ottanut toistuvasti pikavippejä ymmärtämättä alkuunkaan, paljonko korkoa noihin lainoihin sisältyy. Tämä on johtanut monen kohdalla jopa ulosottokierteeseen ja luottotietojen menettämiseen. Tuosta suosta on todella vaikea nousta, ja riskit esimerkiksi syrjäytymiselle ovat ilmeiset.

Arvoisa rouva puhemies! Itse kuulun vanhaan koulukuntaan, jolla oppiaineena koulussa oli kansalaistaito. Se oli erinomainen oppiaine viime vuosikymmenellä, joten arvioisin tämänkin lakialoitteen taloustaitojen lisäämisestä johtavan johonkin parempaan, joko ymmärryksenä kotitalouden yhteyteen, kuten aloitteessa toivotaan, tai sitten omana aineenaan.

Lämmin kiitos edustaja Werningille tästä erinomaisesta lakialoitteesta. — Kiitos.

Toinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Rasinkangas.

Punkt i protokollet PR 17/2025 rd

18.57 **Merja Rasinkangas ps:** Arvoisa rouva puhemies! Tänään käsittelyssä on lakialoite, minkä tavoitteena on saada taloustiedot peruskoulun yläasteen opintokokonaisuuteen. Suomen kaltaisessa maassa markkinatalous on hallitseva suuntaus. Talous nivoutuu yhteen yksilön ja kotitalouden lisäksi myös yritysmaailmaan ja julkiseen talouteen, ja siten ne muodostavat kansantalouden kokonaisuuden. Kokonaisuuden hahmottaminen on hyvin haastavaa ilman perustaitojen osaamista. Taloustaitojen opetuksen lisääminen varmistaa, että kaikilla oppilailla on riittävät tiedot ja taidot oman talouden hallintaan ja itsenäiseen elämään valmistautumiseen. Ikätasoa vastaavat taidot voitaisiin viedä myös matematiikan kautta alemmillekin luokille. Esimerkiksi prosenttilaskujen oppimisen yhteydessä voidaan käyttää taloustaitoja tukevia soveltuvia esimerkkilaskuja. Samalla myös matematiikan oppiminen tehostuu, kun oppilas kokee esimerkkien voivan koskettaa juuri oppijaa, ja taito tulee sitä kautta merkitykselliseksi.

Nuorten taloudenhallinnan taidot vaihtelevat suuresti taustasta riippuen. Taloustaitojen oppiminen on pitkälti perheiden vastuulla, mikä johtaa siihen, että nuorten taloudelliset valmiudet ovat eriarvoisia. Perheissä on ylisukupolvista työttömyyttä, eivätkä lapset ole välttämättä koskaan nähneet vanhempiensa lähtevän töihin. Perheillä voi olla haasteita arjen hallinnassa, siellä joudutaan elämään kädestä suuhun, eikä rahaa ole koskaan ollut sijoitettavaksi asti. Tähän kun nivoutuvat päihde- ja mielenterveysongelmat sekä ulosoton velkakierre, niin talouden hallinnasta jää varsin yksipuolinen kuva.

Asiat voisivat olla toisinkin. Köyhyys ei ole periytyvää, jos on valmis tekemään töitä sen eteen. Ensimmäiset kokemukset taloudellisista vastuista, kuten palkan saamisesta ja verotuksesta, tulevat monelle nuorelle yllättävinä. On tärkeää opettaa lapsille ja nuorille, mitä kaikkea hyvää verorahoilla saadaan yhteiseksi hyväksi: on koulut, kirjastot, tiet, terveydenhoito ja niin edelleen.

Asenne veroihin on yleensä se, että ne ovat vain välttämätön paha. Ajatusmaailmaa pitäisikin muuttaa siihen suuntaan, että verorahoilla me rakennamme parempaa yhteiskuntaa ja jokaisen on kykyjensä mukaan osallistuttava siihen.

Tähän liittyy myös harmaan talouden torjunta. Hyviä esimerkkejä siitä löytyy valtakunnallisesta kampanjasta, joka toteutettiin vuosina 2013—2015 toisen asteen kouluissa. Viranomaiset laajalla rintamalla osallistuivat kampanjaan ja kävivät luennoimassa toisen asteen oppilaitoksissa harmaan talouden vaaroista. Harmaa talous — musta tulevaisuus -kampanja avasi monille nuorille silmiä siitä, minkälaisia vaikutuksia yksilön omilla päätöksillä voi olla pitkälle elämään. Harmaan talouden luennoitsijoina olivat edustajat Verohallinnosta, Tullista ja poliisista. Esimerkit elävästä elämästä kiinnostivat nuoria. Esimerkiksi väärennettyjen tuotteiden ostaminen on yksi harmaan talouden muoto, joka voi olla jopa vaarallista, jos puhutaan vaikka väärennetyistä lääkkeistä. Luennolla selvisi sekin, mikä on suurin asia, joka on todettu väärennetyksi. No, se on kokonainen Ikean myymälä ja löytyi Kiinasta.

Saatavissa olevat suuret taloudelliset hyödyt johtavat usein harmaan talouden toimintaan, ja viranomaisia tarvitaan sitä hillitsemään. Samalla jokainen kuluttaja itse voi toimia vastuullisesti, kunhan vain tietää riittävästi alaan liittyvästä rikollisuudesta ja sen vaikutuksista talouselämään. Nuoret ovat myös alttiita pikavippien ja muiden nopeiden luottojen houkutuksille, mikä voi johtaa taloudellisiin ongelmiin jo varhaisessa vaiheessa itsenäistä elämää. Rahan hankkiminen velaksi on tullut niin helpoksi, että velkaa otetaan, jotta selvittäisiin entisistä veloista. Sitten onkin kierre valmiina. Täälläkin salissa tuntuu välillä siltä, että meillä on joku taikaseinä, mistä sitä rahaa pitäisi saada.

Punkt i protokollet PR 17/2025 rd

Arvoisa puhemies! Pidän lakialoitetta kannatettavana ja toivon, että siinä huomioidaan myös edellä mainitsemani harmaan talouden negatiiviset vaikutukset meidän kaikkien elämään. Taloustaitojen opetuksen tulee kattaa keskeiset taloudenhallinnan osa-alueet, kuten henkilökohtainen budjointi, velkaantumisen hallinta ja verotus, sekä arkielämän taloudelliset velvoitteet, kuten vuokranmaksu ja laskujen hoitaminen. Nämä ovat aivan välttämättömiä taitoja itsenäiseen elämään siirryttäessä. — Kiitos.

Toinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Sillanpää.

19.02 Pia Sillanpää ps: Arvoisa rouva puhemies! Kannatan tätä edustaja Werningin lakialoitetta taloustaitojen opetuksen lisäämisestä perusopetuksen yläluokille. Olen jo vuosia miettinyt, että lapsillemme tulisi opettaa rahankäytön perusteita enemmän ja paremmin eli sitä, että osattaisiin ajatella, paljonko on tuloja ja paljonko on menoja, ja sopeuttaa rahankäyttö niin, ettei eletä velaksi.

Liian moni nuori ja aikuinen elää tällä hetkellä yhteiskunnassamme yli varojen. Yli 350 000 suomalaista omaa tälläkin hetkellä maksuhäiriömerkinnän. Tässä aloitteessa taloustaito-opetusta on ajateltu suunnattavan vain yläasteelle, mutta ajattelisin, että tämän lisäksi voitaisiin miettiä vastaavien taitojen sisällyttämistä myös matematiikan kautta jo alemmillekin luokille. Ala-asteikäisen soveltavissa matematiikan tehtävissä voitaisiin laskea esimerkiksi viikkorahabudjetin kautta sitä, mihin kaikkeen lapsi toivoo rahan riittävän ja mihin se oikeasti riittää. Taloustaitojen opetuksen tulisi lähteä kotoa kasvatuksesta, mutta kuten tiedämme, monilla vanhemmilla on itselläänkin haasteita taloustaidoissa. Tästä syystä ajattelen, että opetuksen sisälle lisättävä taloustaito-opetus olisi ilmainen ja todella tarpeellinen keino saada suomalaisten taloustaidot paremmalle mallille.

Kiitos, edustaja Werning, tästä erinomaisesta lakialoitteesta.

Toinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Seppänen.

19.03 Sara Seppänen ps: Arvoisa rouva puhemies! Haluan kiittää edustaja Werningiä tästä erinomaisesta aloitteesta.

On ihan totta, että peruskoulussa meidän pitäisi jo aikaisemmassa vaiheessa ensinnäkin keskustella näistä taloudenhoitoon liittyvistä asioista lasten ja nuorten kanssa ja harjoitella niitä, ja aivan kuten täällä edellisissä puheenvuoroissa otettiin esille, meillä oli ennen todellakin tällainen kansalaistaito ja näitä taitoja harjoiteltiin myös koulussa.

Se, mikä tässä ehkä — jos nostaa vähän lentokorkeutta — on huolestuttavaa, on se, että meillä juurikin perheet eriarvoistuvat sen suhteen, osataanko niitä taitoja siellä kotona opettaa lapsille. Kuitenkin näen, että tämäkin asia on sellainen, että tämä on ensisijaisesti kotien tehtävä. Koulu voi tehdä oman osansa, voidaan esimerkiksi harjoitella erilaisten laskutoimitusten avulla tai harjoitella sitä, miten pankkiin avataan tili tai miten laskut pitäisi maksaa ynnä muuta, mutta tämän aloitteen lisäksi kyllä meidän pitäisi puhua enemmän siitä, että Suomessa ylipäätään perheissä puhuttaisiin näistä taloustaidoista. Jos verrataan esimerkiksi muihin Pohjoismaihin, niin siellä itse asiassa kotitaloudet ovat paljon, paljon edellä suomalaisia perheitä siinä, miten esimerkiksi sijoitetaan varallisuutta. Meillä ei oikeastaan puhuta niistä asioista.

Sen lisäksi, että näitä taitoja opetettaisiin yläkouluissa, tämän pitäisi kyllä jatkua minun mielestäni myöskin sinne toiselle asteelle, koska juurikin nämä ongelmat näitten pikavip-

Punkt i protokollet PR 17/2025 rd

pien suhteen kasautuvat nuorilla varmasti sinne lukioikäisille ja ammattikouluikäisille nuorille ja siitä ylöspäin sitten vanhemmille. Se on aika peruuttamatonta, jos silloin nuoruudessa sitten ottaa näitä pikavippejä ja joutuu isoihin hankaluuksiin. Siinä voi mennä useita vuosia, että niistä ongelmista sitten selviytyy.

Kannatan kyllä tätä aloitetta ja kiitan edustaja Werningiä hyvästä aloitteesta.

Toinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Werning.

19.06 Paula Werning sd: Kiitos, arvoisa puhemies! Haluan kiittää edustajakollegoita erittäin hyvistä puheenvuoroista ja myös niistä ehdotuksista koskien esimerkiksi toista astetta ja koulutien aloittavia nuoria lapsia, miten voidaan jo sieltä varhaisesta vaiheesta tukea siihen talouden hallintaan.

Toivon hartaasti, että myös sivistysvaliokunta suhtautuu tähän lakialoitteeseen yhtä hyvin kuin miten me täällä lähetekeskustelussa puheenvuorot käyttäneet ja ne lukuisat lakialoitteen allekirjoittaneet. Toivotaan yhdessä, että tämä aloite menee myötätuulessa maaliin asti. — Kiitan. [Perussuomalaisten ryhmästä: Perussuomalaiset naiset ovat täällä!] — Hyvä, tämä on yhteinen asia.

Toinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Rasinkangas.

19.07 Merja Rasinkangas ps: Kiitos, arvoisa puheenjohtaja! Haluan vielä palata tähän asiaan. Talouteen liittyy kaupanteko hyvin läheisesti, ja tämä perusopetuslain muutos varmasti edistää ja edesauttaa siinä, kun nuoret tänä päivänä tekevät hyvin paljon kauppaa koulussa. He tilaavat muutamalla eurolla Kiinan markkinoilta tavaraa, kuten vaatteita, lääkkeitä, vapeja ja sähkötupakkaa ynnä muuta, ja sitten niitä kaupitellaan koulussa ja vapaa-ajalla. Tämä onkin ihmetyttänyt monia opettajia, kun oppilas heiluttelee setelinippua tunnilla. Tässäkään ei ole oppilaalla tietoa, mihin hän esimerkiksi syyllistyy, kun hän välittää ja myy tupakkatuotteita toiselle. Tämä on äärimmäisen tärkeää. Tämä tukee meidän muitakin lakiesityksiämme, mitkä tulevat menemään läpi. Pidän äärimmäisen tärkeänä tätä, että myöskin tämä asia siinä taloudenpidossa huomioidaan. — Kiitos.

Riksdagen avslutade debatten.

Riksdagen remitterade ärendet till kulturutskottet.